

N:o 116.

Af herrar **Lindhagen** och **Karlsson** i Fjäl, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande lagstiftning angående skyldighet för ägare till skogar af större omfattning att å dem införa uthålligt skogsbruk m. m.*

Den företeelsen, att landets skogar samlas i större komplexer på enskildes händer, är icke utan sina betydande olägenheter, som allmänt anses påkalla ett ingripande.

Sålunda har en lag utfärdats, som alldeles förbjuder förvärf af skog i vissa trakter, i den mån skogen är behöflig för jordbruket. I en annan motion af denna dag har ifrågasatts, att annat förvärf af skogsmark i större omfattning skall vara underkastadt offentlig kontroll genom koncession.

Men äfven sådana större skogskomplexer, som redan samlats i enskildes ägo, kräfvä lika fullt lagstiftningens uppmärksamhet. Dithän syftar norrlandskommitténs förslag om expropriation af odlingsmark på sådana skogsområden. Dit höra jämväl åtgärder med afseende på tillgodogörandet af själfva skogsafkastningen, hvilken fråga är meningen att i ett par afseenden upptaga i denna motion.

Sålunda har vid riksdagarne 1903, 1907 och 1908 Andra Kammaren uttalat sig för en lagstiftning, hvarigenom bolag och enskilda personer, som äga skogar af mera betydande omfattning, åläggas att å dem införa uthålligt skogsbruk, hvilket däremot afvisades af Första Kammaren. Då i brist på en sådan lagstiftning stor förödelse årligen äger rum och landets skogskapital mångenstädes i hög grad äfventyras,

är det en skyldighet att ständigt påminna om saken till dess någon gång omsider ett riksdags- eller regeringsinitiativ kommer till stånd.

En annan olägenhet med dylika större skogskomplexer är, att de, såsom erfarenheten alltför tydligt visat, hindra eller rent af ödelägga ett själfständigt och sundt näringslif för skogsbygder där dylik enskild skogsbesittning innefattar monopol på en öfvervägande del af traktens skogsmark. Angelägenheten att vid sidan af statsskogarne bilda kommunalskogar är därför särskildt för sådana trakter af påfallande vikt.

Riksdagen år 1904 begärde också en civil lagstiftning, som kunde bereda delägare i häradsallmänningar möjlighet att få med allmanningen för framtiden införlifvad mark, som blifvit för sådant ändamål inköpt, samt kommuner, korporationer, byalag samt stiftelser och fonder, som afse allmänt ändamål, möjlighet att genom inköp af skogsmark eller annorledes bilda, bibehålla och utvidga gemensamhetsskogar. Det har äfven för ändamålet föreslagits anslag eller lån af allmänna medel. För denna saks genomförande kräfvdes emellertid dessutom, såsom vid mer än ett tillfälle framhållits, rätt till expropriation i erforderliga fall, detta särskildt för sådana trakter, där privatmonopol till den hufvudsakliga skogsmarken förefinnes. Förslag till en sådan lagstiftning är förelagd innevarande års norska storting, och förebilder därtill finnas dessutom exempelvis från mellaneuropeiska skogstrakters kommunalpolitiska historia.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställes,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om framläggande för Riksdagen af förslag till lagstiftning, hvarigenom:

1:o bolag och enskilda personer, som äga skogar af mera betydande omfattning, åläggas att å dem införa uthålligt skogsbruk;

2:o expropriation må under vissa förutsättningar kunna äga rum från dylika skogskomplexer för bildande af kommunalskogar.

Stockholm den 26 januari 1909.

Carl Lindhagen.

Rob. Karlsson.